

Okruhy

Základní okruhy _ Vývojová psychologie

Katedra psychologie (KSP)

1. Předmět vývojové psychologie (fylogeneze, antropogeneze, ontogeneze ...)
2. Pojem vývoj, základní vývojové procesy, zákonitosti vývojových změn.
3. Metody vývojové psychologie (včetně longitudinálního a průřezového přístupu).
4. Přehled vývojových fází ontogeneze.
5. Determinace vývoje lidské psychiky (vnitřní a vnější činitelé).
6. Základní teorie determinace vývoje člověka a jejich kritické hodnocení
(environmentalistické, nativistické, interakcionalistické, individualistické ...).
7. Teorie periodizace vývoje, vývojová specifika (Piaget, Kohlberg, Freud, Erikson).
8. Senzitivní období ve vývoji jedince.
9. Vývoj kognitivních procesů, emoční a sociální vývoj v jednotlivých vývojových fázích ontogeneze (prenatální období, novorozenec, kojeneček, batole, předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk).
10. Adolescence, vývojové změny v adolescenci, význam adolescence pro další život jedince.
11. Vývojové změny v dospělosti (v oblasti kognitivní, emoční a sociální).
12. Vývoj kognitivních procesů (vnímání, představy, fantazie, paměť, pozornost, myšlení).
13. Emoční, sociální a sexuální vývoj.
14. Interiorizace sociálních (zvláště morálních) norem, vývoj morálního usuzování.
15. Psychická deprivace v dětství a její vliv na vývoj dítěte.

16. Školní zralost a její posuzování (znaky školní zralosti v oblasti kognitivní, emoční a sociální).
17. Rodina jako základní socializační činitel (základní typy výchovy, typy dysfunkčních rodin, tranzitorní a netranzitorní krize).
18. Příčiny rozdílů v psychickém vývoji chlapců a dívek.

LITERATURA

ALLEN, K.E., MAROTZ, L.R. *Přehled vývoje dítěte od prenatálního období do 8 let*. Praha: Portál, 2005.

ATKINSONOVÁ, R. L. a kol. *Psychologie*. Praha, Portál, 2003.

BOYATZIS, CH. J., JUNN, E.N. *Child growth and development*. Guilford: Dushkin, 1996.

ČÁP, J., MAREŠ, J. *Psychologie pro učitele*. Praha, Portál 2007.

Erikson, E. H. *Dětství a společnost*. Praha: Argo, 2002.

HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Velký psychologický slovník*. Praha, Portál, 2010.

LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*, 2 vyd. Praha: Grada Publishing, 2006.

MATĚJČEK, Z. *Prvních 6 let ve vývoji a výchově dítěte*. Praha, Grada 2005.

MATĚJČEK, Z. *Co děti nejvíc potřebují*. Praha: Portál, 2010.

MATĚJČEK, Z. *Praxe dětského psychologického poradenství*. Praha: Portál, 2011.

MATĚJČEK, Z. *Co, kdy a jak ve výchově*. Praha, Portál 1996.

MERTIN, V.; GILLERNOVÁ, I. *Psychologie pro učitelky mateřské školy*. Praha: Portál, 2015.

MICHEL, G.F. *Developmental psychology*. London: Cambridge, MIT press, 1999.

NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie*. Praha, Portál, 1998.

PIAGET, J.; INHELDER, B. *Psychologie dítěte*. Praha: Portál, 2014.

PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Praha, Academia, 2007.

ŘÍČAN, P. *Cesta životem*. Praha: Portál, 2014.

ŘÍČAN, P., Krejčířová, D. a kol.: *Dětská klinická psychologie*. Praha, Grada 2006.

THOROVÁ, K. *Vývojová psychologie*. Praha, Portál, 2015.

VÁGNEROVÁ, M. *Obecná psychologie*. Praha: Karolinum, 2016.

Vágnerová, M. *Vývojová psychologie I.*, Praha: Karolinum, 2005.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie II.* Praha: Karolinum, 2007.

VYGOTSKIJ, L. S. *Psychologie myšlení a řeči*. Praha: Portál ,2017.

WEDLICOVÁ, I. *Vývojová psychologie (určeno studentům oboru Učitelství pro mateřské školy)*. Ústí n. L.: UJEP, 2010.

WEDLICOVÁ, I. *Sebepojetí dospívajících a způsob výchovy v rodině*. Ústí n.L.: UJEP Ústí n.L. 2008.